

6 oktober 2026

CD Leefomgeving

EMISSIONS VAN STOFFEN: PROBLEEM VOOR DE BRONNEN VAN DRINKWATER

Bodemverontreinigingen en lozingen leiden regelmatig tot problemen voor de bronnen van drinkwater. Beide vergroten de uitdaging die Nederland heeft met het tijdig bereiken van de doelen van de Kaderrichtlijn Water uiterlijk 2027 en dwingen de drinkwaterbedrijven tot steeds grotere zuiveringsinspanningen. Een verbod op het gebruik van secundaire bouwstoffen in grondwaterbeschermingsgebieden, een PFAS verbod en actuele en volledige informatie over lozingen van PFAS en ZZS zijn noodzakelijk om ook in de toekomst voldoende en veilig drinkwater te kunnen leveren. Het Coalitieakkoord kiest voor een ambitieus toekomstgericht beleid op het gebied van milieu en water. Vewin pleit ervoor snel werk te maken van de in het akkoord opgenomen voornemens.

VERBOD AVI-BODEMASSEN, METAALSLAKKEN EN OVERIGE POTENTIEEL MILIEUBELASTENDE SECUNDAIRE BOUWSTOFFEN IN GRONDWATERBESCHERMINGSGEBIEDEN

Steeds vaker worden 'secundaire bouwstoffen' gebruikt. Denk aan AVI-bodemassen en metaalslakken. In de Kennisnotitie "Toelichting over RIVM onderzoek LD-staalslakken" (2024) stelt RIVM vast dat er geen twijfel bestaat dat er ongewenste milieueffecten kunnen ontstaan bij de grootschalige toepassing van LD-staalslakken op landbodem door hoge pH uitloging. Vewin pleit daarom voor terughoudendheid in het gebruik en bepleit vanuit het voorzorgsprincipe een verbod op het gebruik van potentieel milieubelastende secundaire bouwstoffen in grondwaterbeschermingsgebieden als niet onomstotelijk is vastgesteld dat er geen risico is voor het milieu en het grondwater.

➤ **Hanteer het voorzorgsprincipe en verbied het gebruik van potentieel milieubelastende secundaire bouwstoffen in grondwaterbeschermingsgebieden als risico's voor milieu en water niet kunnen worden uitgesloten.**

PFAS

Steun voor volledige en snelle Europese restrictie PFAS

Vewin pleit samen met de Unie van Waterschappen voor een volledige en snelle restrictie voor productie, gebruik en import van PFAS. Het voorstel daartoe is momenteel in behandeling bij het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA). De gemeenschap en burgers moeten niet opdraaien voor de kosten en risico's verbonden aan de verontreiniging door PFAS. Het Coalitieakkoord stelt dat Nederland kartrekker wordt voor een Europees verbod op PFAS. Het is belangrijk dat de Nederlandse regering hier voortvarend invulling aan geeft en volhardt in haar inzet op dit terrein om ervoor te zorgen dat onze watervoorraden, het milieu en de consumenten voor de komende generaties worden beschermd. Dit kan bijvoorbeeld via het non-paper dat nu wordt opgesteld met gelijkgestemde landen en deze zal worden ingediend voor de Milieuraad van december 2026.

Scherp nationale bronaanpak PFAS aan

Vooruitlopend op een mogelijk Europees verbod is het essentieel om nationaal maximaal in te zetten op het minimaliseren van de verontreiniging met PFAS. Het Coalitieakkoord bevat het voornemen om samen met betrokken partijen te kijken naar manieren om de vraag naar PFAS-houdende producten bij consumenten terug te dringen en hen te helpen kiezen voor alternatieven zonder PFAS. Ook wordt bezien of en hoe op korte termijn een lozingsverbod mogelijk is. Vewin steunt het kabinetsvoornemen van een nationaal PFAS-lozingsverbod vooruitlopend op de Europese PFAS-restrictie en pleit voor een voortvarende uitwerking daarvan. Tot die tijd moeten PFAS-lozingen via vergunningverlening en aanscherping van bestaande vergunningen maximaal worden geminimaliseerd.

PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen

Afbraakproducten van PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen zijn volgens het Ctgb een grote bedreiging voor het Nederlandse grondwater. Het gaat dan met name om TFA, een zeer kleine PFAS. Het Ctgb heeft zich, op basis van een verbod in Denemarken, voorgenomen 46 PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen op basis van 6 werkzame stoffen te herbeoordelen. Adviesbureau CLM heeft in opdracht van een aantal provincies en Vewin in 2025 echter 116 bestrijdingsmiddelen geïdentificeerd met 25 PFAS houdende, in Nederland toegestane, werkzame stoffen.

Onderzoek van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) laat zien dat jaarlijks ten minste 21.000 kilo trifluorazijnzuur (TFA, een kleine PFAS) vrijkomt door het gebruik van PFAS-pesticiden. Hiermee zijn gewasbeschermingsmiddelen een van de grootste bekende bronnen van TFA-verspreiding in Nederland. Vewin bepleit dat al deze 116 bestrijdingsmiddelen worden verboden.

Europese omnibussen

Bij de bespreking van het in december 2025 door de Europese Commissie gepresenteerde versimpelingspakket op het gebied van milieuregels, de zogenoemde omnibussen, is het van groot belang te borgen dat de risico's voor de bronnen van drinkwater niet toenemen. De wens om voortvarender te kunnen handelen mag er niet toe leiden dat zorgvuldig afgestemde regels ter bescherming van de waterkwaliteit worden afgezwakt.

- **Volhard in de Nederlandse inzet voor het Europese restrictievoorstel over PFAS en bepleit een snelle en brede implementatie van dit voorstel;**
- **Zet nationaal, vooruitlopend op het Europees verbod, maximaal in op een lozingsverbod van PFAS. Werk de mogelijkheden van een lozingsverbod voortvarend uit;**
- **Introduceer zo snel mogelijk een landelijk verbod op bestrijdingsmiddelen met PFAS;**
- **Borg dat door vereenvoudiging van Europese regelgeving (omnibussen) de risico's voor de bronnen van drinkwater niet toenemen.**

KRIJG GRIP OP LOZINGEN

Meermalen is vastgesteld dat overheden en omgevingsdiensten te weinig capaciteit hebben om hun taken rond Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) naar behoren uit te voeren en tot een volledig en actueel overzicht te komen. Het recente onderzoek van de Rekenkamer “Focus op industriële lozingen” van maart 2026 concludeert ook weer dat de chemische waterkwaliteit niet vooruit gaat en dat RWS geen inzicht heeft in de hoeveelheid stoffen die geloosd wordt. Vewin pleit ervoor dat RWS en de omgevingsdiensten voldoende worden toegerust om uiterlijk in 2027 wél een volledig overzicht te hebben van alle lozingen van PFAS en ZZS- stoffen op oppervlaktewater.

- **Zorg voor extra capaciteit en kennisontwikkeling bij RWS en omgevingsdiensten inclusief adequate financiering;**
- **Zorg voor een integraal overzicht van alle lozingen van PFAS en ZZS stoffen op oppervlaktewater, uiterlijk in 2027.**

Meer informatie

Arjen Frentz
06 53410085
frentz@vewin.n

Harrie Timmer
(06) 51017725
timmer@vewin.nl

Bezuidenhoutseweg 12 (070) 349 08 50
2594 AV Den Haag info@vewin.nl
Postbus 90611 www.vewin.nl
2509 LP Den Haag